

Αθήνα, 08.10.2026

**ΕΡΩΤΗΣΗ με Α.Κ.Ε.**

**ΠΡΟΣ: Υπουργό Εθνικής Άμυνας**

**ΘΕΜΑ: «Χρόνος υπηρεσίας, επαρκής ανάπαυση και προστασία της υγείας των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων – Επιβάρυνση από καθήκοντα υποστήριξης άλλων κρατικών υπηρεσιών»**

Αξιότιμε κ. Υπουργέ,

Σύμφωνα με ανακοίνωση της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ενώσεων Στρατιωτικών (ΠΟΜΕΝΣ), η οποία αναπαράγεται σε δημοσίευμα της 29ης Σεπτεμβρίου 2026 του ενημερωτικού ιστότοπου «Law & Order», οι αυξημένες επιχειρησιακές απαιτήσεις, η υποστελέχωση των Μονάδων και η ανάθεση παράλληλων καθηκόντων προκαλούν σημαντική επιβάρυνση του στρατιωτικού προσωπικού. Καταγγέλλονται υπέρβαση του θεσμοθετημένου εβδομαδιαίου χρόνου εργασίας και συνεχείς υπηρεσίες, με επιπτώσεις στη σωματική και ψυχική αντοχή των στελεχών και στην οικογενειακή τους ζωή.

Ειδικότερα, αναφέρονται συμμετοχή σε πολύωρες δράσεις πυρασφάλειας ακόμη και ενδιάμεσα σε 24ωρες υπηρεσίες, διάθεση στρατιωτικών ως οδηγών ασθενοφόρων για την κάλυψη αναγκών του ΕΚΑΒ, καθώς και πρόσθετη επιβάρυνση στρατιωτικών κτηνιάτρων στη Λέσβο. Οι αναφορές αυτές χρειάζονται ουσιαστική διερεύνηση, με βάση τον συνολικό χρόνο απασχόλησης και την ανάπαυση που πράγματι χορηγείται. Παράλληλα, στην ίδια ανακοίνωση γνωστοποιείται η πρόθεση της ΠΟΜΕΝΣ να διεκδικήσει την προστασία των δικαιωμάτων των στρατιωτικών στο Συμβούλιο της Ευρώπης.

Η συνδρομή των Ενόπλων Δυνάμεων στην κοινωνία είναι πολύτιμη. Ωστόσο, η κάλυψη αναγκών άλλων κρατικών υπηρεσιών πρέπει να οργανώνεται με σαφή κριτήρια, συνεκτίμηση της διαθέσιμης στελέχωσης και προστασία του προσωπικού. Η συσσωρευμένη κόπωση αφορά τόσο την υγεία των στελεχών όσο και την ασφαλή εκτέλεση της αποστολής τους. Η πρόβλεψη αποζημίωσης για πρόσθετη απασχόληση δεν αρκεί από μόνη της για τη διασφάλιση επαρκούς ανάπαυσης.

Παράλληλα, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την απόφαση της 15ης Ιουλίου 2021 στην υπόθεση C-742/19, διευκρίνισε ότι η στρατιωτική ιδιότητα δεν συνεπάγεται γενική εξαίρεση από την Οδηγία 2003/88/ΕΚ για την οργάνωση του χρόνου εργασίας. Αναγνώρισε εξαιρέσεις για συγκεκριμένες δραστηριότητες και περιστάσεις, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες απαιτήσεις της εθνικής ασφάλειας και των στρατιωτικών επιχειρήσεων. Συνεπώς, απαιτείται σαφής διάκριση των σχετικών περιπτώσεων και τεκμηρίωση της εφαρμογής του ισχύοντος πλαισίου.

Επειδή η προστασία της υγείας και η επαρκής ανάπαυση των στρατιωτικών αποτελούν προϋποθέσεις επιχειρησιακής ετοιμότητας,

Επειδή η πραγματική επιβάρυνση πρέπει να αξιολογείται συνολικά, συνυπολογίζοντας την τακτική υπηρεσία, τις 24ωρες υπηρεσίες, τη νυκτερινή απασχόληση και τα πρόσθετα καθήκοντα,

Επειδή η υποστήριξη άλλων κρατικών φορέων δεν πρέπει να υπονομεύει τα κύρια καθήκοντα των στελεχών και χρειάζεται συγκεκριμένος σχεδιασμός αντιμετώπισης των ελλείψεων προσωπικού,

#### **Ερωτάται ο κ. Υπουργός:**

1. Πώς καταγράφεται και ελέγχεται ο συνολικός χρόνος απασχόλησης των στρατιωτικών και πώς διασφαλίζονται η προβλεπόμενη ανάπαυση και η αποζημίωση της νυκτερινής και πρόσθετης απασχόλησης, ιδίως κατά τις 24ωρες υπηρεσίες;
2. Έχουν διερευνηθεί οι συγκεκριμένες καταγγελίες της ΠΟΜΕΝΣ, ιδίως για ανάθεση δράσεων πυρασφάλειας ενδιάμεσα σε 24ωρες υπηρεσίες χωρίς επαρκή ανάπαυση; Ποια ευρήματα προέκυψαν και ποια διορθωτικά μέτρα ελήφθησαν ή προγραμματίζονται;
3. Με ποια κριτήρια, διαδικασία έγκρισης και χρονικά όρια διατίθεται στρατιωτικό προσωπικό σε άλλους κρατικούς φορείς; Πώς συνεκτιμώνται η στελέχωση των Μονάδων προέλευσης, η συνολική επιβάρυνση των διατιθέμενων στελεχών και η ανάγκη διατήρησης της επιχειρησιακής ετοιμότητας;
4. Ποια συγκεκριμένα μέτρα και με ποιο χρονοδιάγραμμα προβλέπονται για την αντιμετώπιση των ελλείψεων προσωπικού, την πρόληψη της συσσωρευμένης κόπωσης και την ενίσχυση των ελέγχων υγείας και ασφάλειας; Προβλέπεται θεσμική διαβούλευση με τις αναγνωρισμένες ενώσεις και ομοσπονδίες των στρατιωτικών και πώς αντιμετωπίζει το Υπουργείο τα ζητήματα προστασίας δικαιωμάτων που η ΠΟΜΕΝΣ προτρέπει να θέσει στο Συμβούλιο της Ευρώπης;

#### **Παρακαλείσθε όπως μου καταθέσετε τα παρακάτω έγγραφα:**

1. Τις ισχύουσες μη διαβαθμισμένες αποφάσεις και οδηγίες για τον χρόνο υπηρεσίας, τη νυκτερινή αποζημίωση, τις απαλλαγές και την ανάπαυση, καθώς και τη διάθεση στρατιωτικού προσωπικού σε άλλους κρατικούς φορείς.
2. Για τα έτη 2024, 2025 και 2026 έως την κατάθεση της παρούσας, τους διαθέσιμους συγκεντρωτικούς πίνακες ανά Κλάδο για προσλήψεις, αποχωρήσεις και διάθεση προσωπικού σε άλλους φορείς, με τον αριθμό των διατεθέντων στελεχών και τη διάρκεια απασχόλησής τους.
3. Για την ίδια περίοδο, τις υφιστάμενες μη διαβαθμισμένες εκθέσεις ελέγχου και εκτίμησης κινδύνου για τον φόρτο υπηρεσιών, την ανάπαυση και την κόπωση, μαζί με τα έγγραφα διορθωτικών ενεργειών και τυχόν διαθέσιμα ανωνυμοποιημένα στατιστικά στοιχεία των Στρατιωτικών Νοσοκομείων για σωματική ή ψυχική καταπόνηση και επαγγελματική εξουθένωση του εν ενεργεία προσωπικού, εφόσον καταγράφονται ως διακριτές κατηγορίες.

Τα στοιχεία ζητούνται χωρίς προσωπικά δεδομένα ή δυνατότητα ταυτοποίησης προσώπων και χωρίς αποκάλυψη διαβαθμισμένων πληροφοριών ή επιχειρησιακής στελέχωσης συγκεκριμένων Μονάδων

Ο Ερωτών Βουλευτής  
Α΄ Ανατολικής Αττικής  
Τάσος Οικονομόπουλος